

UNIA BANKOWA – GDZIE JESTEŚMY

KOMENTARZ

SEMINARIUM
WARSZAWA, 9 KWIETNIA 2015

**CASE - Center for Social
and Economic Research**

Stefan Kawalec – Prezes Zarządu

Dlaczego Unia Bankowa?

Unia Bankowa stanowi kontynuację prowadzonego od lat 90. XX w. procesu integracji i harmonizacji regulacji bankowych w UE.

Jednakże przesłanki, które stały za procesem integracji systemu bankowego UE zostały w ostatnich kilku latach zakwestionowane w wyniku światowego kryzysu finansowego i kryzysu strefy euro.

Czym jest zatem Unia Bankowa i jakie są jej cele?

Podglądy dominujące przed rokiem 2008, które wymagają przewartościowania (1)

Pogląd dominujący przed rokiem 2008: **Zwiększenie rozmiarów systemu finansowego ma pozytywny wpływ na wzrost gospodarki** (*Ross Levine i wielu innych*).

Zakwestionowanie tego poglądu przez analizy przeprowadzane po roku 2008:

- Jean-Louis Arcand, Enrico Berkes and Ugo Panizza, "Too Much Finance?", International Monetary Fund, IMF Working Paper no WP/12/161, [Washington] June 2012.
- "Is Europe Overbanked?", raport pod kierunkiem Marco Pagano, European Systemic Risk Board, Reports of the Advisory Scientific Committee No. 4/June 2014. (prezentacja na seminarium mBank-CASE w 2014 r.)

Podglądy dominujące przed rokiem 2008, które wymagają przewartościowania (2)

Pogląd sprzed roku 2008: **Wejście do strefy euro umożliwi bezpieczny i praktycznie nieograniczony dostęp do puli oszczędności europejskich, gdyż w ramach strefy euro deficyty obrotów bieżących między poszczególnymi krajami nie mają znaczenia.**

Doświadczenia kryzysu strefy euro podważyły zdecydowanie powyższą tezę. Okazało się, że w ramach strefy euro zagrożeniem dla gospodarki mogą być nie tylko deficyty budżetowe, lecz również deficyty obrotów bieżących generowane przez prywatne przepływy kapitałowe. Deficyty obrotów bieżących związane z obniżaniem konkurencyjności gospodarki są w ramach strefy euro szczególnie niebezpieczne, gdyż bez posiadania własnej waluty usunięcie poważnej luki w międzynarodowej konkurencyjności kraju jest niezmiernie trudne i może w praktyce okazać się niemożliwe.

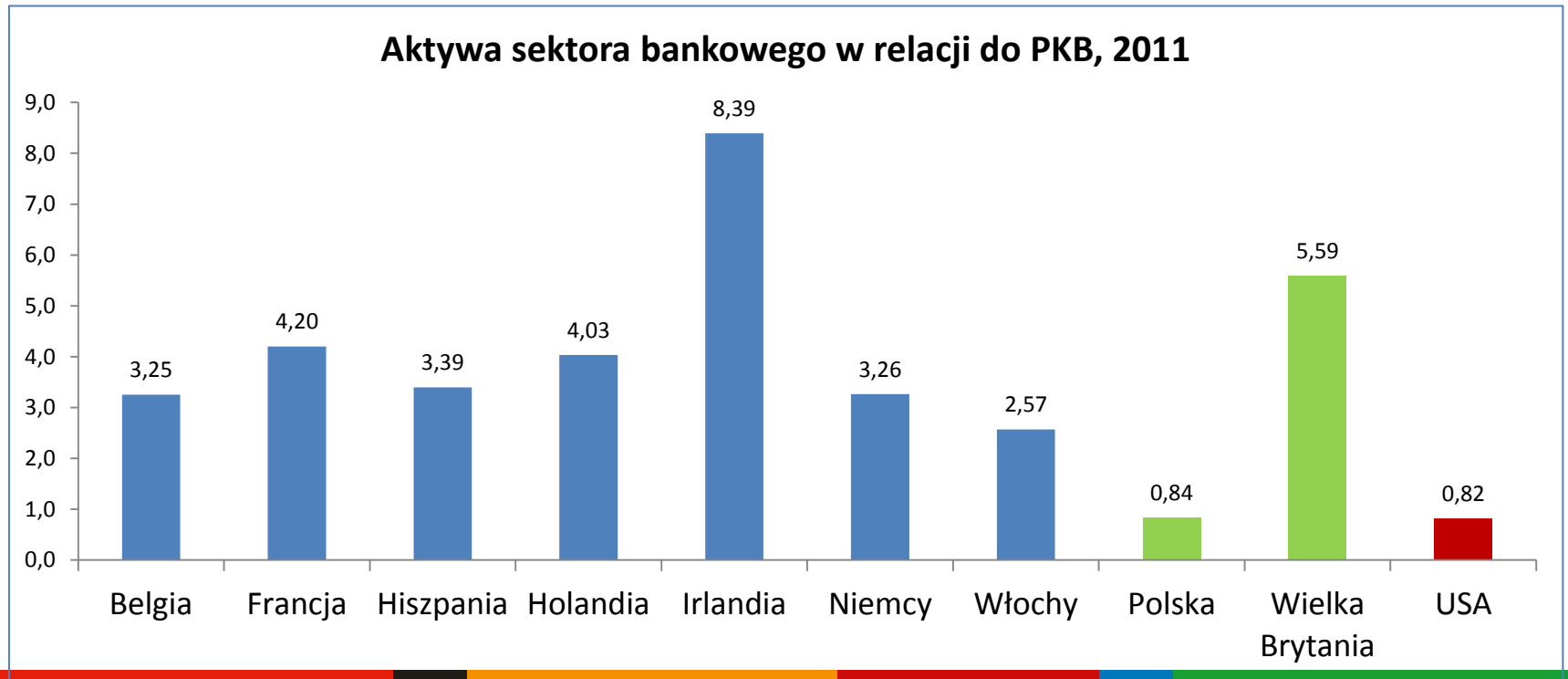
Podglądy dominujące przed rokiem 2008, które wymagają przewartościowania (3)

Pogląd sprzed roku 2008: **Integracja rynków finansowych w Unii Europejskiej i w strefie euro przyczynia się do przyspieszenia procesu konwergencji.**

Uważano, że wielkie transgraniczne banki europejskie, poprzez kierowanie kapitału do najbardziej efektywnych zastosowań na obszarze całej strefy, będą pełnić kluczową rolę w procesie konwergencji poszczególnych gospodarek strefy. Efekty integracji finansowej okazały się jednym z największych rozczarowań. Po wprowadzeniu wspólnej waluty rzeczywiście nastąpiły duże transgraniczne przepływy kapitału pożyczkowego i szybki wzrost kredytu prywatnego w strefie euro. Jednakże ta ekspansja kredytu – służąca w niektórych krajach przede wszystkim finansowaniu gospodarstw domowych i sektora nieruchomości - zamiast przyczynić się do przyspieszenia procesu konwergencji, spowodowała istotne pogłębienie różnic w konkurencyjności między krajami strefy euro.

Komu potrzebna jest Unia Bankowa?

- Koncepcja Unii Bankowej powstała nagle w 2012r. gdy okazało się że banki hiszpańskie mogą potrzebować kilkudziesięciu miliardów euro dokapitalizowania i koszty ratowania sektora bankowego mogą podważyć wiarygodność kredytową Hiszpanii.
- Unia Bankowa miała w swoim założeniu stworzyć warunki do tego, by koszty ratowania dużych banków mogła ponosić cała strefa euro a nie kraje macierzyste, które mogą być niezdolne do udźwignięcia takiego ciężaru.

Polska a Unia Bankowa?

Kraje strefy euro mogą mieć powód, aby szybko tworzyć jednolity nadzór bankowy licząc na to, że wtedy Niemcy zgodzą się na wspólną odpowiedzialność za ratowanie ich rozrośniętych systemów bankowych. Polska nie ma powodu, ani możliwości, aby wstrzymać te awaryjne działania podejmowane w strefie euro.

Polska nie powinna się jednak godzić na to, aby następowało przy tym ograniczenie kompetencji polskiego nadzoru bankowego, ograniczenie stabilności naszego systemu bankowego lub ograniczenie naszych możliwości stosowania instrumentów makro-ostrożnościowych.

Nie powinniśmy wchodzić do Unii Bankowej, dopóki pozostajemy poza strefą euro.

Jednocześnie powinniśmy:

- Wprowadzić ograniczenia przeciwdziałające nadmiernemu rozrostowi naszego sektora bankowego i nadmiernej koncentracji w tym sektorze.
- Realizować strategię „udomawiania” banków, tak by zasadniczo zwiększyć udział banków kontrolowanych lokalnie w aktywach sektora bankowego.

Kontakt

Stefan Kawalec   skawalec@capitalstrategy.pl

+48-601-29-39-85

Capital Strategy Sp. z o.o. Sp. k.

Al. Jerozolimskie 65/79

00-697 Warszawa

Tel. +48-22-630-57-57

www.capitalstrategy.pl

Dziękuję za uwagę